

ALEXANDRU PETRICICĂ

**GRAMATICA LIMBII
ROMÂNE
PENTRU EXAMENE
VOLUMUL al II-lea**

**2547 de GRILE TEMATICE
EXPLICATE ȘI COMENTATE**

**INCLUDE OPT TESTE-GRILĂ
ȘI SUBIECTELE DATE ÎN ANII 2019 și 2020 la:**
*Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”,
toate facultățile,
Facultățile de Drept din București și Iași,
Școlile de Agenți de Poliție din: Câmpina,
Cluj-Napoca și Oradea,
Școala Națională de Pregătire a Agenților de Penitenciare
Târgu Ocna,
Școlile Militare de Subofițeri de Jandarmi din
Drăgășani și Fălticeni.*

CRAIOVA – 2023

ÎN LOC DE PREFATĂ

„Eu, ca filolog, sunt de fiecare dată încântată când pot „respira pe pagini” cu autorul unei lucrări din domeniul „Limbii române”, a noastră.

De data aceasta, parcurgând cele două volume redactate de Dl. prof. ALEXANDRU PETRICICĂ, am traversat „clipe de înălțare spirituală și profesională”, lecturând, cu simț de răspundere, cele două lucrări ale colegului meu, rămânând profund emoționată de truda și profesionalismul Domniei sale.

Cine are „curajul” să redacteze o lucrare de asemenea anvergură înseamnă că a „pășorit ogorul limbii române”, având ani de experiență la catedră, precum și „harul” de a poseda „simțul limbii”, întrucât se știe că această disciplină, „Gramatica”, are nevoie de o relație „osmotică” între Teorie, Semantică și Logică, fiind cea mai controversată dintre toate materiile predate în școală.

Parcurgând cu atenție cele patru capitole: Fonetica, Vocabularul, Morfologia și Sintaxa, un filolog sau un elev / viitor student, este impresionat de setea de sistematizare, de ordinea derulării fenomenelor și de concizia exprimării cu scopul de a fi înțelese de către cititori.

La truda D-lui Profesor se adaugă și faptul că s-a străduit să ne ofere o lucrare „exhaustivă”, în care modelele de limbă sunt prezentate noncontradictoriu și cât mai simplu – spre deosebire de alte lucrări care nu pot fi înțelese decât de autorii lor sau de către specialiști – deși „Didactica modernă” impune autorilor „să incrusteze în tipare perfecțiunea”.

Strădania autorului a fost „peste măsură”, oferindu-ne nu numai „Teoria” cu rigorile ei, ci și „Practica analizei faptelor de limbă” alcătuită GRILE clare, de la nivel mediu către dificil, urmate de explicații pertinente, la fiecare în parte.

Pentru toate acestea îl felicit pe autorul acestei „lucrări monumentale” și o recomand românilor mei, cu toată responsabilitatea în vederea pregătirii pentru examene”.

*Cu aleasă prețuire
Conf.univ.dr. ADA ILIESCU*

PRONUMELE - Testul 1

- 1.- Care pronume pot deveni adjective pronominale?
 - a.- personale, de politețe, reflexive, demonstrative și negative;
 - b.- de întărire, posesive, demonst., relativ-interogative, nehotărâte și negative;
 - c.- pronumele relative, interogative și personale.
- 2.- Pronumele: dânsul, dânsa, dânșii, dânsele sunt:
 - a.- pronume personale;
 - b.- pronume de politețe ;
 - c.- pronume de întărire.
- 3.- Ce valori gramaticale au cuvintele subliniate din enunțurile: Lui Ionel i s-au luat din ghiozdanul lui caietele lui de gramatică.
 - a.- articol nehot., pron. reflexiv, pron. reflexiv ;
 - b.- articol hotărât proclitic, pronume personal, pronume personal ;
 - c.- pronume nehotărât, pronume personal, articol nehotărât.
- 4.- Cuvântul o din enunțurile: *Am luat-o la fugă și am văzut-o pe Ileana la capătul străzii. O să-i cer o carte și două caiete pe care i le-am dat ieri.*, are, în ordine, următoarele valori gramaticale:
 - a.- pronume personal cu valoare neutră, pronume personal, verb auxiliar, articol nehotărât;
 - b.- pronume personal cu valoare neutră, pronume personal, verb auxiliar, numeral cu valoare adjectivală;
 - c.- articol nehotărât, pronume personal, articol nehotărât, articol nehotărât.
- 5.- Pronumele au următoarele categorii gramaticale:
 - a.- gen, număr, timp, caz;
 - b.- gen, număr, caz, persoană;
 - c.- număr, persoană, construcție.
- 6.- Funcțiile sintactice și felurile pronomelor din enunțul: *Ți-am ascultat povestea-ți și mi-am închipuit-o altfel decât cum mi-ai spus tu.*, sunt în ordine:
 - a.- ți- = complement indirect exprimat prin pronume personal; -ți = atribut pronominal în dativul posesiv exprimat prin pronume personal ; mi- = pronume reflexiv, fără funcție sintactică, marcă a construcției reflexive; o = complement direct exprimat prin pronume personal; mi- = complement indirect exprimat prin pronume personal ; tu = subiect exprimat prin pronume personal.
 - b.- toate sunt pronume pers., forme neaccentuate cu funcția de compl. indirect;
 - c.- primele 4 pronume au funcția de c. d., iar ultimul are funcția de subiect.
- 7.- Funcțiile sintactice ale pronomelor din enunțul: *Căci ca tine sunt și culme și abise/ Și-ți aduc un corp în zdrențe.*, sunt corecte în varianta.
 - a.- ca tine= c.m., pron. pers., Ac.; -ți = compl. ind., pronume personal în dativ;
 - b.- ca tine = nume pred., pron. pers.,Ac; -ți = atr. pron., pronume reflexiv, dativ;
 - c.- ca tine = nume pred., pron. pers.,Ac.; -ți = compl. ind., pronume personal, dativ.
- 8.- Funcția sintactică și cazul pronomelor din enunțurile: *În locu-i, aș fi hoinărit toată ziua. Trebuia să descopere calea către mine. Nu se putea plimba de voi.*
 - a.- c.condițional, pron. pers.,G; c.t., pron. nehot., Ac.; c.loc, pron. personal, Ac.; c.i., pronume personal, Ac;

PRONUMELE - Testul 2

- 1.- Pronumele își schimbă forma: a.- după gen, număr și caz;
b.- după gen, număr, caz (parțial după persoană);
c.- după gen, număr și persoană.
- 2.- Categoria de persoană o întâlnim:
a.- la pron. pers., posesiv, demonstrativ și negativ;
b.- numai la pronumele posesiv, personal, reflexiv și de întărire;
c.- numai la pronumele personal, reflexiv, nehotărât și interogativ.
- 3.- În exemplele: *Mă pot deplasa. Mă dor mâinile. Mă poate sprijini.*, pronumele este:
a.- personal în toate exemplele; b.- reflexiv în toate exemplele;
c.- reflexiv în primul exemplu, personal în celelalte.
- 4.- În exemplele: *Dă-i înainte fără grijă. Vor să mi te omoare. Mi-am pierdut poșeta.*, pronumele personal are valoare:
a.- posesivă în toate exemplele; b.-etică în toate exemple;
c.- neutră în primul, etică în al doilea, posesivă în al treilea.
- 5.- Ce este dativul etic?
a.- forma neacc. a pron. pers., pers.I sg. și pl. în D.redă intensit. acțiunii verbului;
b.- forma neaccentuată a pronumelui personal de pers.I și a doua singular în cazul dativ care redă participarea afectivă la desfășurarea acțiunii verbului;
c.- forma neaccentuată a pronumelui personal de pers.a II-a singular și plural care redă intensitatea acțiunii verbului.
- 6.- În exemplul: *Spune-ți dorințele!*, ți este:
a.- dativ posesiv – complement indirect;
b.- dativ posesiv – compl. posesiv; c.- dativ posesiv – atribut adjectival.
- 7.- Sunt numai pronume de politețe în varianta: a.- dânsul, dânsii, meu, dumneata;
b.- dumneata, dumnealui, dumneavoastră, dumneaei;
c.- dânsa, el, dânsela, domnia-sa.
- 8.- Pronumele de politețe din exemplul: *Caietul dumneavoastră este rupt.*, are funcția de:
a.- atribut adjectival; b.- atribut pronominal; c.- complement indirect.
- 9.- Pronumele de politețe din propoz.: *În fața dumnealui merge o căruță.*, are funcția de:
a.- atribut pronominal; b.- complement indirect; c.- circ. de loc.
- 10.- Alegeți forma corectă a adjectivului pronominal de întărire din următoarele serii:
a.- fetele însăși – băieții însuși; b.- fetele înseși/însele – băieții înșiși;
c.- fetele însuși – băieții înseși.
- 11.- Pronumele reflexive au forme proprii pt.: a.-persoana a II-a;
b.- persoana a III-a; c.-persoana a II-a și a III-a.
- 12.- Care dintre valorile pronumelui personal nu poate avea funcții sintactice?
a.- pron. pers. cu valoare neutră; b.- pron. pers. în D. etic;
c.- ambele variante.
- 13.- În propoziția: *Lupta împotriva lor este deosebit de grea.*, pronumele are funcția de: a.- complement indirect;
b.- atribut pronominal propozițional; c.- atr. adjectival.

+ nu (a fost atentă) = predicat nominal subînțeles + era tânăr și frumos = predicat nominal cu nume predicativ multiplu exprimat prin adjective + e o impietate = p. nom. cu num. pred. exprimat prin subst. art. cu articol nehotărât.

1.- Analiza predicatelor nominale este corectă în varianta: *Este cunoscut faptul că nimeni de aici nu pare a fi făgăduit ceva, pentru că ar fi o amăgitoare făgăduință.*

a.- este cunoscut = pred. verbal exprimat prin verb pred. în construcție pasivă (este cunoscut de către cineva) + nu pare a fi făgăduit = pred. nominal format din verbul cop. nu pare și numele pred. exprimat prin vb. la infinitiv perfect + ar fi o făgăduință = pred. nom./ v. cop. la cond.-optativ și n. p. exprimat prin subst.;

b.- nu pare a fi făgăduit = p.n. format din verbul cop. nu pare și n.p. expr. prin verb la infinitiv perfect + ar fi o făgăduință = p.n. format din verbul cop. la cond.-opt. prezent și n.p. exprimat prin substantiv articulat cu articol nehotărât;

c.- este cunoscut = predicat nominal format din verbul copulativ și numele predicativ exprimat prin verb la participiu + nu pare a fi = predicat nominal format din verbul copulativ nu pare și numele predicativ exprimat prin verb la infinitiv prezent + ar fi o amăgitoare = predicat nominal format din verbul copulativ la condițional-optativ și numele predicativ exprimat prin adjectiv.

3.- Predicatele și valorile morfologice ale numelor predicative (dacă sunt și predicat nominale) din enunțurile: *Ar fi cu cale să poposim aici pentru că nu suntem odihniți și mâncați.*

a.- ar fi cu cale = predicat nominal format din verbul copulativ și numele predicativ exprimat prin substantiv în Ac. + să poposim = predicat verbal + nu suntem odihniți = predicat nominal format din verb copulativ și nume predicativ exprimat prin adjectiv + (nu suntem) mâncați = predicat nominal format din verb copulativ subînțeles și nume predicativ exprimat prin verb la participiu;

b.- ar fi cu cale = predicat nominal exprimat prin expresie verbală impersonală formată din verb copulativ impersonal la condițional-optativ și nume predicativ exprimat prin locuțiune adverbială (bine, necesar) + să poposim = predicat verbal + nu suntem odihniți și mâncați = p. n. format din verb cop., forma negativă și nume pred. multiplu format din două adj. provenite din verbe la modul participiu;

c.- ar fi cu cale = predicat nominal format din verb copulativ impersonal și nume predicativ exprimat prin loc. adjectivală + să poposim = predicat verbal; nu suntem odihniți și mâncați = pred. verbal exprimat prin verb în construcție pasivă.

2.- Analiza predicatelor din textul: *Noi, românii, ne-am făcut cum e mai rău. E cinstit să spunem lucrurile pe față.*

a.- am făcut = predicat verbal + e mai rău = predicat nominal format din verb copulativ și nume predicativ exprimat prin adjectiv la gradul comparativ de superioritate + e cinstit = predicat nominal format din verb copulativ și nume predicativ exprimat prin adjectiv + să spunem = predicat verbal;

b.- ne-am făcut = predicat verbal + e rău = predicat nominal format din verb copulativ și nume pred. exprimat prin adverb de mod + e cinstit = p.